

Тусгай хэрэгцээт боловсрол шаардлагатай хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах төсөл

2017 оны 11 дүгээр сар

Дугаар 3

Хүүхэд бүр хэрэгцээндээ нийцсэн хөгжлийн дэмжлэг, боловсролын үйлчилгээг авна...

Гарчиг:

Төслийн талаар товчхон	1
Туршилтын аймаг/дүүрэг	1
Төслийн хаяг	1
Хүүхдийн эрүүл өсөлт, хөгжлийг дэмжих	2
“18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг туршин зохион байгуулах -Эрт үеийн дэмжлэгт холбох-	2
“Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-ийг туршин хэрэгжүүлэх - Ээж хүүхдэд илүү ойроос дэмжлэг үзүүлэх -	2
Нэг ч атугай хүүхдэд сурч боловсрох боломж олгох - Хөвсгөл аймагт сургуульд хамрагдалтыг дэмжих туршилтын үйл ажиллагаа -	3
Бичил төслийн үйл ажиллагаа (Эхний жил)	4
Бүгд хамтдаа суралцахын чухал	4

Төслийн хаяг

- БСШУСЯ:
Засгийн газрын III байр, 212 тоот
Утас: 976-9424-0702
- ХНХЯ:
Сэргээн засалт, сургалт,
үйлдвэрлэлийн төв, 224 тоот
Утас: 976-8634-0702
- Цахим хаяг: jica1start@gmail.com
- Цахим хуудас:
<http://www.jica.go.jp/project/mongolian/mongolia/013/index.html>
- Facebook:
<https://www.facebook.com/jicastart/>

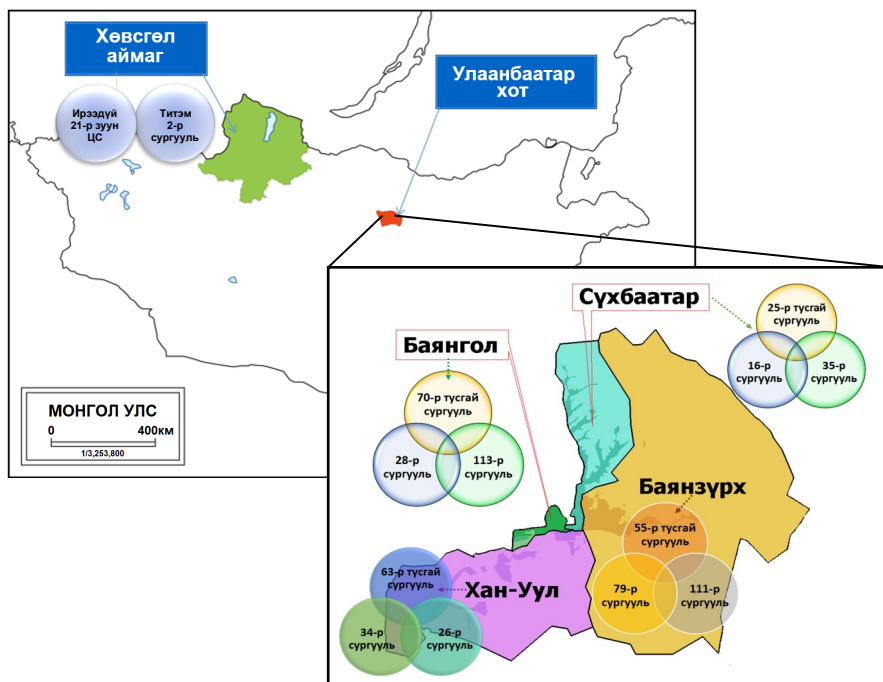
Төслийн талаар товчхон

Монгол Улсын Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам (БСШУСЯ), Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам (ХНХЯ) нь Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагатай (ЖАЙКА) хамтран 2015 оны 8 дугаар сараас эхлэн “Тусгай хэрэгцээт боловсрол шаардлагатай хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах төсөл”-ийг хэрэгжүүлж байна. Тус төсөл нь хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол бэрхшээлийг эрт илрүүлэн хөгжлийн дэмжлэг үзүүлэх, боловсролд хамруулах загварыг боловсруулан (Төслийн зорилго) турших замаар хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд бүр хэрэгцээндээ нийцсэн хөгжлийн дэмжлэг, боловсролын үйлчилгээ авах боломжийг бүрдүүлэх (Эрхэм зорилго) зорилготой юм.

Тус төслийн 4 жилийн үйл ажиллагаа дундаа орж байна. Төслийн 2 дахь хагаст, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд хөгжлийн дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоо бүрдүүлэх, тэгш хамруулан сургах боловсролыг дээшлүүлэхэд түлхүү анхаарна. Тухайлбал “Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр”-ийн ашиглалтыг сайжруулах, “18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг зохион байгуулах, “Эх хүүхдийн хөтөлбөр” болон “Портеж эрт боловсролын хөтөлбөр”-өөр дамжуулан хүүхэд, гэр бүлийг дэмжих, “Танака Бине оюун ухааны сорил V”-ын Монгол хувилбарыг боловсруулах ажилд хамтран оролцож мэргэжил арга зүй, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх, түүнчлэн ЕБС дахь тохирох хэрэглэгдэхүүнийг бүрдүүлэх, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн сургуульд хамрагдалтыг дээшлүүлэх, сурлагын үнэлгээний байдлыг судлах зэрэг ажлуудыг зохион байгуулна.

Туршилтын аймаг/дүүрэг

Төслийн туршилтын аймаг/дүүргээр Улаанбаатар хотоос Баянгол дүүрэг, орон нутгаас Хөвсгөл аймгийг сонгосон бөгөөд Улаанбаатар хотод оюуны болон тулгуур эрхтний бэрхшээлтэй хүүхдүүд суралцдаг 4 тусгай сургууль, эдгээр сургуультай ойролцоо байрладаг 8 ердийн сургууль, Хөвсгөл аймагт 2 ердийн сургуулийг сонгон үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлж байна.

Хүүхдийн эрүүл өсөлт, хөгжлийг дэмжих

Төслийн хүрээнд, хөгжлийн хоцрогдол бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл өсөлт, хөгжлийг дэмжих зорилгоор холбогдох байгууллага, хүмүүсийн чадавхийг бэхжүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулж байна. Төслийн туршилтын Баянгол дүүрэг болон Хөвсгөл аймагт “ЭХЭМД-ийн ашиглалтыг сайжруулах”, “18 сартай хүүхдийн эрүүл мэндийн үзлэг” болон үзлэгийн дараах үйл ажиллагаа болсон “Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-ийг туршин хэрэгжүүлэх, Хөгжлийн үнэлгээний хэрэглэгдэхүүнийг сайжруулах, Кэйс хэлэлцүүлэг зохион байгуулах зэрэг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх замаар хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжлийг дэмжих тогтолцооны загварыг бий болгохоор зорьж байна. Эдгээр үйл ажиллагааны талаар “ХБХЭМБНХ-ын комиссын ажилтнуудад зориулсан гарын авлага”-д тусгах юм. Баянгол дүүрэгт зохион байгуулсан “18 сартай хүүхдийн эрүүл мэндийн иж бүрэн үзлэг” болон “Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-ийн талаар энд танилцуулж байна.

“18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг туршин хэрэгжүүлэх - Эрт үеийн дэмжлэгт холбох -

Монгол Улсын хувьд, Өрх сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд ЭХЭМД-ээр дамжуулан эрүүл мэндийн үзлэг, дархлаажуулалтыг зохион байгуулж байгаа боловч эрүүл мэндийн товлот үзлэг хийгддэггүй. Тус төслийн хүрээнд бага насны хүүхдийн эрүүл мэндийн товлот үзлэгээр хөгжлийн хоцрогдол бэрхшээлийг илрүүлэн, хүүхдийг хөгжлийн дэмжлэгийн үйлчилгээнд хамруулдаг Японы туршлагад тулгуурлан Баянгол дүүрэгт “18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг туршин хэрэгжүүлж эхэллээ. Хөгжлийн дэмжлэг нь хоёрдогч хөгжлийн бэрхшээл үүсэхээс сэргийлэх, хүүхдэд зайлшгүй хэрэгтэй чадвар суулгахад маш чухал үүрэгтэй байдаг. Энэхүү үзлэгийн гол зорилго бол асран хамгаалагчид, холбогдох мэргэжилтнүүд тухайн хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдлыг эрт үед нь анзаарч, шаардлагатай тусламж, дэмжлэгийн үйлчилгээнд холбож өгөх явдал юм.

Эрүүл мэндийн үзлэгийг туршихтай холбогдуулан Баянгол дүүргийн Эрүүл мэндийн төвтэй хамтран зөвшилцсөний үндсэн дээр үзлэгийн маягтын төслийг боловсруулан, дүүргийн хэмжээнд үзлэгийг хариуцан зохион байгуулах 23 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нийт 109 эмчид үзлэг хийх арга барил эзэмшүүлэх сургалтыг зохион байгуулж, үзлэгийн маягтыг засан сайжруулсан.

Ийнхүү 2017 оны 5 дугаар сарын 8-наас 12-нд Монголд анх удаа “18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг зохион байгуулсан. Уг үзлэгт нийт зорилтот хүүхдийн 86.3% буюу 377 хүүхдийг 5 өдрийн турш хамруулсан бөгөөд 6 дугаар сараас эхлэн сар бүрийн 4 дэх долоо хоногт үзлэгийг тогтмол зохион байгуулж хэвшлээ.

Цаашид үзлэгийн арга зүй, агуулгыг боловсронгуй болгож засан сайжруулахаар тооцож байна. Үзлэг зохион байгуулах нь хүүхэд өсгөх явцад хүүхдийнхээ эрүүл мэнд, өсөлт хөгжилд санаа амаргүй байгаа эцэг эхэд зөвлөгөө өгөх, хүүхдээ өсгөж бойжуулахад нь дэмжлэг үзүүлэх боломжийг бүрдүүлэх болно.

“Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-ийг туршин хэрэгжүүлэх - Ээж хүүхдэд илүү ойроос дэмжлэг үзүүлэх -

“18 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн иж бүрэн үзлэг”-ийг зохион байгуулснаар, хөгжлийн дэмжлэг шаардлагатай хүүхдийг эрүүл мэндийн байгууллагаар зогсохгүй, сургуулийн өмнөх боловсрол (Ясли, цэцэрлэг), түүнчлэн бага сургуульд орох хүртэл “Холбон зуучлах дэмжлэг” шаардлагатай болох нь харагдаж байна.

Японы муж, орон нутгууд “Холбон зуучлах дэмжлэг” болгож, хүүхдийнхээ хөгжилд санаа амаргүй байгаа асран хамгаалагчдын асуултад хариулт өгч, тэднийг хүүхдээ хөгжүүлэх, хүүхэдтэйгээ ажиллах аргад сургах зорилгоор “Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлдэг.

Энэхүү туршлагаас санаа авч, 2017 оны 10 дугаар сараас Баянгол дүүрэгт уг хөтөлбөрийг туршиж эхэллээ. Хөтөлбөрийн үйл ажиллагааг 5-8 дугаар сард зохион байгуулсан эрүүл мэндийн үзлэгээр зөвлөгөө, дэмжлэг шаардлагатай болох нь харагдсан хүүхдүүд, тэдний ээж нарт зориулан сард 1 удаа (Хагас өдөр), нийт 5 удаа зохион байгуулахаар төлөвлөсөн. Хөтөлбөрийг Баянгол дүүргийн 8 дугаар хороон дахь “Иргэний танхим”-д зохион байгуулж байгаа ба дүүргийн ЗДТГ-ын сэтгэл зүйч, нийгмийн ажилтан 2 хүн ажилладаг ба 10 дугаар тусгай цэцэрлэг, 186 дугаар тусгай цэцэрлэгийн багш нар хамтран ажиллаж байна.

10 дугаар сарын “Эх хүүхдийн хөтөлбөр”-т нийт 10 ээж, хүүхэд оролцлоо. Хөтөлбөрийн гол агуулга нь ээж

нар хүүхдүүдтэйгээ хамт тоглох, хүүхдийн хөгжилд чухалд тооцогддог “Бусадтай харьцаж нийгэмших”, “Мэдрэхүйгээр дамжуулан янз бүрийн зүйлийг таньж мэдэх” үйл ажиллагаа байсан. Хүүхдүүдийн сонирхлыг хамгийн ихээр татсан зүйл нь хуучин сонингоор хийсэн шүхэр байлаа. Багш нар сонингоор нааж хийсэн том шүхрийг сэвэн холдуулж ойртуулахад хүүхдүүд салхи сэвэлзэхийг мэдрэн, цаас шаржигнан дуугарахыг сонссон бөгөөд сонингоор хийсэн шүхрийг ихэд сониучирхан харж байв.

Эх хүүхдэд илүү ойроос дэмжлэг үзүүлж, хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийг дэмжин дараагийн алхамд холбох нь чухал байдаг. Үүнд “Эх хүүхдийн хөтөлбөр” ихээхэн үүрэгтэй бөгөөд уг хөтөлбөрийг цаашид сар бүр тогтмол зохион байгуулахаар төлөвлөсөн.

Тусгай хэрэгцээт боловсрол шаардлагатай хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг сайжруулах төсөл

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн боловсролыг сайжруулахад чиглэсэн үйл ажиллагаа Ганц ч атугай хүүхдэд сурч боловсрох боломж олгох - Хөвсгөл аймагт сургуульд хамрагдалтыг дэмжих туршилтын үйл ажиллагаа -

Төслийн баг туршилтын сургуулийн багш нартай хамтран хүүхэд нэг бүрийн хөгжлийн түвшинд тохирсон зорилтыг дэвшүүлэх, багш нарыг шинэ арга зүйд сургах, ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө боловсруулан ашиглах замаар сургалтын чанарыг сайжруулах, түгээн дэлгэрүүлэх үйл ажиллагааг туршин хэрэгжүүлж байна.

Гэвч хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд янз бүрийн шалтгаанаар сургууль завсардах явдал нийтлэг хэвээр байна. Ялангуяа хүнд хэлбэрийн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд сургуульд ирж очих, сургууль дээрээ өнжих, бие засах, хооллох зэрэг олон асуудлууд шийдэгдээгүй тул гэртээ байхаас аргагүйд хүрч, сургуульд орох нас нь хэтрэх, ТББ-аас ажиллуулж буй хүүхэд харах үйлчилгээ болон бусад сургалтын төвд явж байгаа тохиолдол цөөнгүй байна. Түүнчлэн орон нутагт тусгай сургууль, тусгай анги байхгүй учир ЕБС-д хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд хүлээн авах тогтолцоог боловсронгуй болгох шаардлагатай байна. Бүх хүүхдийг тухайн орон нутгийнх нь сургуульд хамруулах үйл ажиллагааны эхний алхам болгож Хөвсгөл аймагт сургуульд хамрагдалтыг дэмжих ажлыг эхлүүлээд байна.

Хөвсгөл аймгийн БСУГ-ын мэргэжилтэн, туршилтын 2 сургуультай хамтран гэрээр байгаа сургуулийн насны хүүхдүүдийн судалгаа хийн жагсаалт гаргаж, гэрээр нь очиж уулзан шалтгааныг тодруулахад, тухайн гэр бүл болон хүүхдийн биеийн байдлаас хамаарч “Өөрөө бие засч чадахгүй”, “Хэвтэрт байдаг тул орж гарч чадахгүй” зэрэг янз бүрийн шалтгааныг дурьджээ.

Туршилтын 2 сургуулийн “Сургуульд хамрагдалтыг дэмжих комисс” тус бүр нэг хүүхэд сонгон хурал зохион байгуулсан бөгөөд уг хуралд тухайн хүүхэд, түүний эцэг эхээс гадна сургуульдаа хүлээн авч хөгжлийн дэмжлэг үзүүлэхээр төлөвлөсөн “Хөгжүүлэн сургах төв”-ийн

багш, “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комисс”-ын боловсролын асуудал хариуцсан гишүүн, ХБХ-ийн эцэг эхийн холбооны сургалтын төвийн багш нар оролцсон. Сонгосон хүүхдийн эцэг эх, хүүхдийн өөрийнх нь хүсэлтийг асууж тодруулан, хүргэж өгөх, тосож авах тухай болон хөгжүүлэх сургалтын хэлбэр, дэмжлэгийн агуулга зэрэг сургуульд сурахад гол шаардлагатай нөхцлүүдийг цогцоор нь шийдвэрлэх тухай хэлэлцэв.

Туршилтын 2 сургуульд “Хүүхэд хөгжүүлэн сургах төв” ажилладаг бөгөөд энд тусгай хэрэгцээ шаардлагатай хүүхэд хичээлийн өмнө болон дараа нэмэлт давтлага авах, мөн бэрхшээлийнхээ онцлогт тохирсон дэмжлэгийг авдаг байна. Энэ удаа сонгосон 2 хүүхэд эхний ээлжинд тус төвд хичээллэн хөгжлийн дэмжлэг авах болсон. Явцын дунд дуу хөгжмийн хичээлд ердийн ангийн хүүхдүүдтэй хамт хичээллэх боломжийг бий болгохоор тогтсон. Цаашид сургуульдаа үргэлжлүүлэн сурах асуудлыг эцэг эх болон сургууль нь тогтмол анхаарч, байнга холбоотой ажиллах, хөгжлийн дэмжлэг үзүүлэх төлөвлөгөө бодитой хэрэгжиж буй эсэхэд хяналт тавьж ажиллах шаардлагатай байна.

СУРГУУЛЬД ХАМРАГДАЛТЫГ ДЭМЖИХ ХУУЛЫН ТЭМДЭГЛЭЛ ХӨТЛӨХ ХУУДАС /ЖИШЭЭ/

Огноо	2017 оны 9 дүгээр сарын 6
Хүүхдийн нэр	Б.Ганбаатар
Нас	14
Хүйс	☒ Эр ☐ Эм
Сургуульд хамрагдалтыг дэмжих комиссын хуралд оролцогчид	Зорилготой хүүхдийн эцэг эх, зорилготой хүүхэд, БСУГ-ын Насан туршийн боловсрол (НТБ) хариуцсан мэргэжилтэн, ХБХ-ийн эцэг эхийн холбооны XX төвийн багш, XX сумын НТБ-ын төвийн багш, XX сургуулийн багш, XX сургуулийн хүүхэд хөгжлийн төвийн багш, XX сургуулийн эмч, XX сургуулийн нийгмийн ажилтан, төслийн баг

Одоо сурч байгаа цэцэрлэг, төв, сургууль	Байхгүй /гэрт/	Суралцахыг хүсэж буй сургууль	XX сургуулийн хүүхэд хөгжлийн төв
Онош (Оношилсон огноо/ байгууллага)	Дауны хам шинж (2003 оны 12 дугаар сарын 18/Нийслэл дэх сэтгэцийн эрүүл мэндийн төвийн эмч)		
Хүүхдийн хүсэл	Сэтгэл хөдлөлөө сайн илэрхийлж чадахгүй тул мэдэхгүй.		
Эцэг эхийн хүсэл	XX сургуулийн хүүхэд хөгжлийн төвд явуулмаар байна. Өөрийнхөө хүслийг илэрхийлж чаддаг болохыг хүсэж байна.		
Ажиглалт хийж байх үед анзаарагдсан хүүхдийн онцлог	• Нийгэмшүүхүйн чадвар сул • Аль болох бусадтай харилцуулбал зүгээр • Юм сайн хардаггүй байх магадлалтай • Булчингийн хөгжил сул байх магадлалтай • Эцэг эх нь байнга асардаг тул булчингийн хөгжил султай • Ам нь байнга ангайлттай		
Сургуульдаа гадуур шаардагдах дэмжлэг	Төрөл	Дэмжлэгийн агуулга	Харууцах эзэн
	Эрүүл мэнд	Сард 1 удаа зүүний эмчилгээ хийлгэх	Сургуулийн эмч
Эмчилгээ, сэргээн засал	Нийгмийн халамж	Нийгмийн халамж үйлчилгээний мөнгө авах тухай хүсэлт гаргах	БСУГ
	Эмчилгээ, сэргээн засал	Алхах дасгал, тэнхээр олох дасгал хийлгэх Булчин ажиллуулах дасгал хийлгэх /бие бялдарыг хөгжүүлэх/	Биеийн тамирын багш, Сургуулийн эмч
Нэмэлт тэмдэглэл, оролцогчдын зөвлөгөө	Байхгүй		

Сургуульд суралцахад шаардлагатай дэмжлэг	Хамрах хүрээ	Шаардлагатай дэмжлэг (Сургуульд)	Шаардлагатай дэмжлэг /Гэрт/	Харууцах эзэн
Өдөр тутмын амьдралд	Сургуульд явах	Сургууль дээр прэх бүрт нь хүүхэд ойлгомжтой хэлбэрээр хүүхдийг магтах	Байнга цагийн дагуу хүүхдийг сургуульд хүргэж өгч, авах	Төвийн багш, Эцэг эх
	Сургалт	Дугуй, гурвалжин, дөрвөлжин дүрсийг хэвэнд хийх. /Хэвнээс гаргах, хэвэнд хийх/	Хувцсаа соллоход нь зурагт карт ашиглан туслах. Багшийн гаргаж өгсөн портежийн даалгавараар ажиллах.	Төвийн багш, Эцэг эх

● Шийдвэрлэх зүйлүүд

Суралцах орчин	1	2	3
Хаана (Сургуулийн нэр, анги)	XX хөгжлийн төв	XX сургууль 1а Дуу хөгжим	Дуу хөгжмийн ганцаарчилсан хичээл XX хөгжлийн төвд тус сургуулийн дуу хөгжмийн багш прж заана.
Давтамж	7 хоногт 2 удаа	Сард 1 удаа Төвийн багштай хамт оролцох	Сард 1 удаа
Хугацаа	2 цаг	1 цаг	30 минут

Дараагийн алхам	Сургууль	Ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө /ГСТ/ боловсруулах.
	БСУГ	Хүүхдийн бодит байцлыг судалж, хөгжлийн үнэлгээ хиймээр байна.
	Гэр бүл	Хүүхдийг магтах/хүлээн зөвшөөрөх/, гэрийн даалгаварыг нь туслах.

Эцэг, эхийн нэр: Д.Батчимэг /БСУГ-ын хариуцсан мэргэжилтний нэр: Д.Нямсүрэн/

Гарын үсэг /Гарын үсэг/

Хуралд ашигласан тэмдэглэл хөтлөх хуудсын жишээ

Бичил төслийн үйл ажиллагаа (Эхний жил)

Тус төслийн хүрээнд, хүүхдүүдийн тусгай хэрэгцээт боловсролын хэрэгцээнд нийцсэн сургалтын олон төрлийн аргуудыг туршин үр нөлөөг нь судалж, үндэсний хэмжээнд түгээн дэлгэрүүлэх боломжтой загварыг бий болгох зорилгоор жижиг хэмжээний туршилтын үйл ажиллагааг (Бичил төсөл) хэрэгжүүлж байна.

2016 оны 6 дугаар сараас 2017 оны 5 дугаар сар хүртэлх хугацаанд 3 бичил төслийг хэрэгжүүлээд байна.

“Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд ээлтэй хүүхэд харах үйлчилгээ”	
Хэрэгжүүлэгч байгууллага	“Хүүхдийн хөгжил мэдээллийн Учрал төв” ТББ
Төслийн агуулга	Хүүхэд харах үйлчилгээ нь 2-5 насны хүүхдийг өдрийн турш харж асрах үйлчилгээ юм. Хүүхэд харах үйлчилгээ үзүүлэх сургалтад хамрагдсан хувь хүн, төрийн бус байгууллага нь хувийн болон байгууллагынхаа байранд ойр амьдардаг хүүхдүүдийг харж асрах үйлчилгээ үзүүлдэг. Энэхүү үйлчилгээнд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд хамрагдах боломжтой гэж заасан боловч, одоо ашиглаж буй сургалтын агуулгад хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах, тэднийг хэрхэн сургаж хөгжүүлэх талаар тодорхой аргачилсан заавар зөвлөмж байхгүй тул “Хүүхдийн хөгжил мэдээллийн Учрал төв” ТББ нь бичил төслөөрөө дамжуулан хүүхэд харах үйлчилгээ үзүүлэх ажилтнуудад зориулсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллахад шаардлагатай мэдлэг чадвар, арга зүйг эзэмшүүлэх сургалтын модуль боловсруулан төсөл хэрэгжих дүүргүүдэд сургалт зохион байгуулсан.

“Бид сурч чадна” (Насан туршийн боловсрол олгох төвд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийг хүлээн авч сургах төсөл)	
Хэрэгжүүлэгч байгууллага	Орхон аймаг “Албан бус боловсролоор насан туршийн боловсрол олгох төв”
Төслийн агуулга	Сургуульд сурдаггүй хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд, насанд хүрсэн хүмүүст албан бус боловсролоор боловсрол олгож, НТБТ-д ирэх боломжгүй хүүхдүүдэд зориулан явуулын сургалт зохион байгуулан ажилласан.

“Оюуны бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжилд боловсролын тэгш оролцоог хангах нь”	
Хэрэгжүүлэгч байгууллага	“Монголын дауны холбоо” ТББ
Төслийн агуулга	Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн ерөнхий боловсролын 130-р сургуульд сургуулийн насны даунтай хүүхдүүдийн суралцах анги нээсэн. Багш нарын тусламжтайгаар туршилтын ангийн хүүхдүүд ердийн ангийн хүүхдүүдтэй хамт биеийн тамир, дуу хөгжим, дүрслэх урлагийн хичээлд оролцдог болсон.

Бүгд хамтдаа суралцахын чухал

Монголын дауны холбооны “Оюуны бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжилд боловсролын тэгш оролцоог хангах нь” төсөл нь Хан-уул дүүргийн 130-р сургуультай хамтран даунтай хүүхдэд зориулсан туршилтын анги нээсэн билээ. Уг ангид одоо 10 хүүхэд суралцаж байгаа ба хүүхдүүд бие даан өөртөө үйлчилж сурахад чиглэсэн үйл ажиллагаа, бага ангийн математик, эх хэлний хичээлийг туршилтын ангид орж байна. Харин биеийн тамир, дуу хөгжмийн хичээлд 130-р сургуулийн 3, 4, 5-р ангийн хүүхдүүдтэй хамт суудаг. Зөвхөн хичээл бус, урлаг спортын тэмцээн уралдаанд ч мөн бусад ангийн сурагчидтай хамтран оролцож байна.

Анх ердийн ангийн сурагчид гадаад төрхийн онцлог бүхий даунтай хүүхдүүдийг хачирхан хардаг байсан бол, хичээл сургалт, бусад арга хэмжээнд хамтдаа оролцох болсноор аажмаар хүүхдүүд хичээлийн үед даунтай хүүхдүүдийн сайн ойлгохгүй байгаа зүйлийг зааж өгөх, ангид нь хөтлөн хүргэж өгөх, мөн тосохоор ирдэг болжээ.

Бичил төслийн хүрээнд, 130-р сургуулийн багш нарын дауны хам шинжийн талаарх ойлголт, хандлагыг дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулсан. Багш нарын ойлголт, хандлага дээшилснээр хичээл болон хичээлээс гадуурх үйл ажиллагаанд илүү идэвхтэй хамтарч ажиллах болсон.

Төслийн сүүлийн хагаст эцэг эх, асран хамгаалагчдад зориулсан сургалтыг зохион байгуулсан. Зарим нэг эцэг эхчүүд “Манай хүүхэд яагаад заавал даунтай хүүхэдтэй хамт сурах ёстой юм бэ” гэж байсан хэдий ч, уг сургалтад хамрагдсанаар даунтай хүүхэд, тэгш хамруулан сургах боловсролын чухлыг ойлгон хүлээн авах болж, асран хамгаалагчдын хандлага өөрчлөгдсөн байна.

2017 оны 9 дүгээр сарын шинэ хичээлийн жилээс уг туршилтын ангийг 63-р тусгай сургуулийн салбар анги өөрчилж, Хан-Уул дүүрэгт албан ёсоор бүртгэгджээ.

